

1920 – 2020 - 2050
2020-1-HU01-KA105-078546
Megvalósult program

Helyszín és időpont: Bálványosfürdő (Románia), 2021.10.16. - 2021.10.24.

Résztevő szervezetek

- Asociația Carpații de Curbură - Kárpátkanyar Egyesület
- GO Studentske Samovrjaduvannja im. Kelchei
- Kárpátikum Közhasznú Alapítvány,
- Luminosus n.o.,
- Vojvodjanski Omladinski Forum

- Érkezés. A szállás elfoglalása, bemutatása, szobakiosztás

1. nap: ISMERKEDÉS AZ ERASMUS+ PROGRAMMAL ÉS EGYMÁSSAL

- Energizer: Reggeli torna frissítő gyakorlatok formájában.
- A csereprogram „indítása”: A házigazda szervezet köszöntője, a projekt céljainak, a szállás és a csereprogram házi rendjének ismertetése – Viselkedési szabályzat közös átisméltése. Koronavírus szabályok ismertetése, közös egyeztetés. Balesetvédelmi oktatás. A heti programterv ismertetése: A programtervet kiplakátoltuk a közös helyiségben. Ötletláda kihelyezése. Témaismereti és módszertani kérdőívek kitöltése. A Migráció ABC bemutatása.
- A résztvevő szervezetek bemutatkozása, interaktív formában *(Személyközi és állampolgári kompetencia fejlesztése)*.
- Az ERASMUS+ rendszerének megismerése: Itt került bemutatásra az ERASMUS+ rendszere, illetve hogy miért jó a mobilitási projektekben részt venni. A YouthPass tanúsítvány ismertetése, felépítése. Bevezetés az önreflexióba. Tanulási füzet kiosztása.
- Ismerkedős játékok: az első játék során lepedőkkel kombinálva igyekeztünk megtanulni egymás nevét, a második játékban pedig egy kört alkottunk, a közepén levő elmondta a nevét, és magáról egy állítást. Akire igaz volt az állítás, másik székre kellett üljön. Akinek nem maradt szék, az következett a kör közepén. *(Kezdeményezőkéesség fejlesztése, személyközi kompetencia fejlesztés)*.
- Reflexió: a napi történetek megbeszélése, kérdések, ötletek.
- Ismerkedés folytatása este: „Ki honnan jött?” feladat előkészítése történt meg. Ajándéktárgyak átadása (széldzsekik, bögrék, táskák). Lehetőség nyílt a fiatalok számára, hogy a programokon kívül is megismerjék egymást.

2. nap: A KULTURÁLIS SOKSZÍNŰSÉG NAPJA

- Energizer: A szabadban folytattuk az ismerkedést egy reggeli tornán a szállásunk udvarán.

- Kerekasztal-beszélgetések – mindent a cseréről: megfogalmazzuk a közös célokat és meghatározzuk, hogy a migráció hogyan értelmezhető, mi a fogalma és jelentősége. Egyeztetjük a Migrációs ABC-t, mik fognak bele kerülni. *(A szóbeli kommunikáció és a rendszerszemlélet fejlesztése került előtérbe).*
- A „peer-learning” fogalma és jellemzése után kiscsoportokban a 8 kulcskompetencia megismerése történt kirakós játék segítségével (az 5 ország nyelve és az angol nyelv lett megjelenítve). *(Idegen nyelvi kompetencia fejlesztése történik és a tanulás tanulása került előtérbe).*
- A nemzetiségi és kulturális sokszínűség megjelenése országainkban. A csereprogram témakörében térképeket tekintettünk meg, cikkek kerültek röviden ismertetésre, amelyeket mindegyik országból a fiatal résztvevők gyűjtöttek össze. A térképek tanulmányozása után mindig egy jövőbeli megoldási lehetőséget próbáltunk keresni, hogy a sokszínűség milyen előnyökkel járhat. A veszélyekre is céloztunk, mert ezek is jellemzőek a különbözőségek esetében. *(A problémamegoldás került főleg előtérbe, s a kulturális és szociális kompetencia).*
- Rajzos feladat: A természet, a társadalom és gazdaság sokszínűségét tekintették meg a fiatalok a szállásunk környékén facilitátorok segítségével. Elmentünk kocsikkal a közeli Szent Anna-tóhoz és a Csiszár-fürdőhöz. Ezután készítették a rajzokat a fiatalok, amelyben az értékeket és a sokszínűséget jelenítették meg, s a rajzokat ezután mutatták be. *(A kreativitás került előtérbe és saját, továbbá közös elemzés történt).*
- Reflexió és blogírás, valamint tanulási napló készítése.
- Koordinációs workshop: Átbeszéltük és röviden értékeltük az elmúlt két nap tevékenységeit, továbbá megbeszéltük a következő két nap feladatait.
- Ismerkedős este 2.0: az előző estéhez hasonlóan folytatódott az ismerkedés, szituációs feladatokat játszottunk.

3. nap: ÁLTALÁNOSAN A MIGRÁCIÓRÓL

- Energizer: Reggeli torna frissítő gyakorlatok formájában.
- „Ki honnan jött?” feladatot az előző nappól helyeztük át ide, s ennek esetében az ismerkedést tovább folytattuk. Kiderült, hogy nagyon sokan soknemzetiségű ősökkel rendelkeznek. Szinte minden ország esetében ez nagyon meghatározó volt. *(A személyes és szociális kompetencia került előtérbe).*
- Statisztikai adatokból vetélkedő: Az 5 ország témakörhöz köthető fontosabb adatait gyűjtötték össze Magyarország fiatal önkéntesei, s ppt vetítés segítségével egy vetélkedőt szerveztek a 100 évvel ezelőtti adatokból. 6 csapat vetélkedett, s sokszor igen meglepő következtetésekkel találkoztak. *(A matematikai kompetencia, a logikus és kreatív gondolkodás került előtérbe).*
- Interaktív félórak: 5 témakör került előtérbe: Munka a fejlett világban, Migránsok a fejletlen országokból, Migráció a Kárpát-medencében, Migránsok elfogadása, Fiatalok helyzete országainkban. 10 fős csoportokban külön dolgoztunk, és két szembenálló álláspontot kellett interaktívan és innovatívan megvitatnunk. Érdeklődések, de több esetben megegyezés is történt a témakörökben. *(Kommunikáció és vitaérzék fejlesztése, vélemények ütköztetése történt, megjelent a kreativitás és az empátia).*
- "Migránsokkal" kerekasztal-beszélgetés (2020-21): Két tajvani fiatallal, két fiatal résztvevővel, továbbá Barabás Janka és Doboli Mária csoportvezetőkkel történt a

feladat megvalósítása 6 csoportban. Itt személyes tapasztalatokat kapott mindenki, hogy a migráció milyen következményekkel jár. Hárman külföldi munkájukról számoltak be, a két tajvani ázsiai személyes példákat mutatott be, míg Janka hazánkba költözik Székelyföldre, amely érdekes folyamatnak az „előszele”. *(A kultúrák közötti párbeszéd, s a tolerancia mellett, a többnyelvűségi és szociális kompetenciák is fejlesztésre kerülnek.)*

- Globális vagy lokális!? (2050): A szlovákiai fiatalok a globális nagyvárosi életet és a vidéki életet hasonlították össze, mindkettő esetében röviden ismertették az előnyöket és hátrányokat. Minden résztvevő letett egy szavazatot, és indokolta, hogy melyik életet választotta. Kevéssel nyert a vidéki élet, meglepően sokan szeretnék városiasabb, „kényelmesebb” életet élni. *(Kommunikáció történet, s különböző vélemények jelentek meg)*.
- Reflexió, tanulási napló kitöltése
- Szlovák kulturális est: a szlovák kultúra, gasztronómia bemutatása.

4. nap: KONFLIKTUSOK NAPJA

- Közös reggeli torna
- A nagy háború után (1920): 5 országból 3 db olyan eseményt volt szükséges összegyűjteniük a fiataloknak, amely az I. világháború végén vagy a békekötések idejében történt. A konfliktusok jelentek meg a munkákban. *(Az olvasási és a digitális kompetencia fejlesztése történt.)*
- Globális és lokális problémák (2020-21): A szerb fiatalok a fontosabb globális világproblémákat megjelenítették és ismertették röviden: Felmelegedés, Vízhány, Erdőirtás, Energiaválság, Éhezés, Elszegényedés, Migráció, Katonai problémák. Ezután térképre ragasztották a fiatalok a lokális problémákat országonként. *(A globális, lokális és kritikus gondolkodást fejlesztettük, s a migrációnak, mint következménynek a helyzetére hívjuk fel a figyelmet.)*
- Konfliktusokra felkészülés: Sok kiscsoportot alkottunk, s az volt a feladat, hogy mely 5 db eszközt vinnék egy lakatlan szigetre, amely a túlélésüket segítené. Amikor a csoportok elkészültek, akkor bemutatták ezt az 5 eszközt, s ismertették a logikáját a pakolásuknak. *(A probléma-megoldás és a kreativitás kerül előtérbe.)*
- „Dalban mondjuk el”: Egy nemzetközi vagy hazai sláger dallamát használva szöveget költöttek a fiatalok az eddig tanultakról és tapasztaltakról. A dalokat a csereprogram végén, a tábortűznél adták elő. *(A kreativitást nagyon előtérbe helyezi a feladat)*
- Reflexió, tanulási napló
- Koordinációs workshop: Átbeszéltük és röviden értékeltük az elmúlt két nap tevékenységeit, továbbá megbeszéltük a következő két nap feladatait.
- Magyarországi kulturális és gasztronómiai est

5. nap: A TERMÉSZETI KÖRNYEZET NAPJA

- Közös kora reggeli torna az udvaron.
- „Menekülés a természetbe (I. világháború)”: Együttműködő partnereink kérésére az Úzvölgyébe utaztunk, ahol a világháborúban jelentős harcok dúltak. Hargita megyei

történések bevonására került sor, s a feladatban vállalt búvóhelyeket és a különböző hadi építményeket és emlékhelyeket vezetésükkel tekintettük meg. Itt számos fotó készült, amelyeket a Migrációs ABC-be helyeztünk el.

- Jó példa látogatása: Buszokkal és autókkal Csinódon álltunk meg, amely a leginkább elzárt község a Kárpát-medencében. Ebben a feladatban a helyi civil egyesület néhány önkéntese készítette fel korábban az erdélyi csoportvezetőket és néhány fiataalt. Az önellátás vidéki példái kerültek elénk interaktív módon, s érdekes feladatokat kaptak a résztvevők. A fiatalok itt kaptak olyan ismereteket, hogy vidéken elkezdni vagy újramezdeni élni és gazdálkodni nagyon nagy kihívás. *(A természettudományi és vállalkozói kompetenciákat fejlesztettük).*
- Kézműveskedés csoportokban: Közös eligazítás történt, a foglalkozást vezetők Sepsiszentgyörgyről érkeztek a Míves Házból a Guzsalyas Alapítványtól. Ezután kiscsoportokban különböző népi mesterségek kerültek felelevenítésre, s központba került az önellátás kérdésköre is. *(A technológiai kompetencia fejlődött leginkább, s a kreativitás).*
- Reflexió, tanulási napló
- Koordinációs workshop: Átbeszéltük és röviden értékeltük az elmúlt két nap tevékenységeit, továbbá megbeszéltük a következő két nap feladatait.
- Félidei értékelés: Kerekasztal-beszélgetés.
- Szerbiai kulturális és gasztronómiai est.

6. nap: A KÖZLEKEDÉS - KÖZELEDÉS NAPJA

- Közös reggeli torna.
- 1920: Új határok!: Mindegyik résztvevő ország egy-egy fiataljának az volt a feladata, hogy a déd-, vagy nagyszüleitől vagy családjukból, iskolájukból hozzanak egy példát, hogy a trianoni döntéseket hogyan élték meg szülőföldjükön. A történetekben jelentős érzelmi tényezők is megjelentek. *(A peer learning tipikus formája jelent meg és a tolerancia).*
- Közlekedés külföldre - közelednek belföldre! (2020-21): Kerekasztal-beszélgetés történt. Ki hová szeretnének eljutni külföldre (csak turistaként vagy ott is maradni élni és dolgozni, s esetleg nem szeretnének menni sehova sem). Egy nagy térképen megmutatta, hová szeretne eljutni. Ezután arról értekeztünk, vannak e olyan emberek, akiket nem engednék be országunkba. Itt enyhébb vita alakult ki, különböző nézetek találkoztak. *(Kritikai szemlélet és kulturális különbségek jelentek meg.)*
- Közösségek a világhálón (2020-21): Kiscsoportokban ismertette mindenki, hogy mely internetes közösségeknek tagjai, s ezekben milyen hasznos információkat kapnak a migrációról, s mennyire aktívan vesznek részt ezekben az internetes közösségi kapcsolatokban. Ezután jó tanácsokat adtunk egymásnak, hogyan legyünk tudatosabb internethasználók, végül a következményeket összegeztük. *(A problémamegoldás, a közösségi tanácsadás, a jó ötletek egyeztetése állt a középpontban.)*
- Jövőalkotás a közeledés jegyében (2050): Csoportos műhelymunka. A résztvevők kisebb csoportokban dolgoztak, és megfogalmazták a közös céljaikat, hogy közösségeik tartósak legyenek, ezeket minden csoport előadta röviden eredményeiket. Itt mindenki megfogalmazott egy rövid gondolatot az elmúlt napokról, s ezt plakátra ragasztottuk. *(Kritikai gondolkodás fejlődött és saját elemzés történt.)*

- Globális felmelegedés (2050): A program előző nap időhiány miatt elmaradt. Öt rövid kisfilmet tekintettünk meg, amely a globális felmelegedés jövőbeni következményeiről szólt. A közös megoldásra próbáltuk a választ megkeresni. *(A természettudományi kompetencia fejlődött).*
- Reflexió, tanulási napló
- Koordinációs workshop: Átbeszéltük és röviden értékeltük az elmúlt két nap tevékenységeit, továbbá megbeszéltük a következő két nap feladatait.
- A „házigazda” román szervezet erdélyi kulturális estje. Meglepetés: Kelemen Örs esti hegyi szaunába vitte a bátor jelentkezőket.

7. nap: CIVIL SZERVETEK ÉS KÖZÖSSÉGEK NAPJA

- Energizer: Reggeli torna.
- Keresztretjvény (1920): A szlovák fiatalok a Kárpát-medence legrégebbi keresztretjvényét hozták el a programra. Minden kiscsoport használhatta az internetet a kitöltéséhez, mégis csak keveseknek sikerült teljesen megfejtetni ezt. A nyertesek apró ajándékot kaptak.
- Civilek a pályán! (2020-21): A fő cél, hogy megismerjük, hogy a civil mozgalmak mit tesznek a kulturális sokszínűségért. A Turulmadár Egyesület vezetője vállalta, hogy interaktív foglalkozást tart a civil mozgalmak fontosságáról. The Duke of Edinburgh's Award program tapasztalatai lettek beépítve a foglalkozásba. *(A személyes, a szociális és a tanulás elsajátítására vonatkozó és az állampolgári kompetencia fejlesztése mellett fontos a jó példa közvetlen tanulmányozása.)*
- Kérdőív készítés migrációs témakörben: Az előkészületi látogatáson felmértük, hogy a koronavírus járvány miatt nem mehetünk a településeken oda idegen emberekhez, így a témakörében kérdőívet itt a helyszínen közösen szerkesztettünk. Kiscsoportokban alkottunk meg kérdéseket és ezekből összeállítottuk a végleges kérdőívet. Mindegyik kiscsoport röviden ismertette a kérdések lényegét, s ezeknek kb. a fele került a kérdőívbe. *(Csoportmunka és a szociális kompetencia került előtérbe).*
- Társadalmi vállalkozás (2050): Az ukrain fiatalok előre készültek arra, hogy bemutassák a társadalmi vállalkozásokat. 6 csoportot alkotunk, s mindegyik csoportnak létre kell hoznia egy migrációhoz is kapcsolódó társadalmi vállalkozást kellett létrehoznia. *(A kreativitás és a vállalkozási kompetencia kerül fejlesztésre.)*
- Reflexió, tanulási napló
- Bevezetés a kárpátaljai gasztrókultúrába: a beregszászi és ungvári fiatalok kulturális estje

8. nap: A MÉDIA NAPJA

- Közös reggeli torna a szabadban
- Filmhíradók, újságok! (1920): Az Arcanum Digitális Tudománytár eléréséhez segítséget nyújtottunk, így innen gyűjthettek és mutatták be az eseményeket, mivel filmhíradó kevés született ebben az időszakban. Tanulságos hírek jelentek meg az időszakból, mindenki átérezte milyen nehéz helyzetben voltak az akkor emberek. *(Főleg a digitális és szociális kompetencia került fejlesztésre.)*

- Mi a helyzet Erdélyben? (2020) A romániai csoport rövid ismertetőt készített a 2020. év elején történt ditrói konfliktusról, ahol a község lakossága népszavazást szeretett volna kezdeményezni két srí lankai pékmester munkavállalása ügyében. A helyzetet közösen elemeztünk, megoldási lehetőségeket kerestünk és találtunk. *(A szociális kompetencia mellett a stratégia alkotás került előtérbe.)*
- A kérdőívezés eredményeinek bemutatása. A kérdőívet a csoport tagjai töltötték ki, mivel idegenekkel kis számban tartottuk csak szerencsének a találkozást. A kérdőív eredményeit feldolgozták közösen a csoportok fiataljai, s az eredményekből rövid kishír jellegű összefoglaló született. *(Közös elemzés történt, s a digitális és az írási kompetencia is fejlesztésre került.)*
- A második nap feladatához hasonlóan a kiscsoportok a csereprogramon készült képekből válogattak és karikatúra jellegű fotómontázst jelenítettek meg.
- Dalköltés befejezése: mivel a negyedik napon már kevés idő maradt a dalköltésre, így a fiatalok még időt kaptak a munka befejezésére és a gyakorlásra.
- Táborüz, s éneklés (A Dalban mondjuk el feladat legjobb zenekölteményei)

9. nap: ÉRTÉKELÉS ÉS ÖSSZEFOGLALÁS NAPJA

- A csere értékelése, záróreflexió: Mindenki elmondhatta, hogy milyen tapasztalatokkal, kompetenciákkal, készségekkel és tudással gazdagodott. Ez fontos visszajelzés a projekt szervező számára, ezáltal tudni fogjuk, mire figyeljünk oda a jövőben. Témaismereti kérdőívek újbóli kitöltése történt meg, mely a csere eredményességének mérésére szolgál.
- Az egyéni eredmények után közösségi sikerek kerültek felelevenítésre. Itt megfogalmazásra került még, hogy mit is jelent számunkra a kulturális sokszínűség, mit tudnak legjobban hasznosítani a tanultakból.
- Tanulási füzet véglegesítése, beszélgetés a csere eredményeiről, hatásairól
- Az eredmények terjesztése (kerekasztal beszélgetés): megbeszéltük hogyan fogjuk terjeszteni a projekt eredményeit, felvázoltuk a készülő kiadvány vázlatát.
- YouthPass tanúsítványok kiállítása: Rövid értékelés keretében a képzők kiértékelik, hogy a fiatalok mekkora fejlődésen mentek át, milyen kompetenciáik fejlődtek és milyen új tapasztalatokkal gazdagodtak. Ezt követően a következő ifjúsági cserék ötletének átbeszélésére került még sor.
- Jövőbeli együttműködések megbeszélése
- Záróest

Búcsúzkodás, hazaindulás: egy rövid fotózkodás után a résztvevők hazaindultak.